

Ārlietu ministrija

K. Valdemāra iela 3, Rīga, LV-1395, tālr. 67016201, fakss 67828121, e-pasts pasts@mfa.gov.lv, www.mfa.gov.lv

VECĀKO AMATPERSONU SANĀKSMES

protokols Nr. 1

Norises vieta:

Ārlietu ministrija

Sanāksme sākās plkst. 13.30

Rīgā, 2024. gada 30. janvārī

Darba kārtība:

1. Padomes, kas notikušas kopš iepriekšējās VAS

Ziņo: ministrijas par savu nozaru Padomēm

- 07.12. Konkurētspējas ministru tikšanās (iekšējais tirgus un rūpniecība)
- 08.12. Konkurētspējas ministru tikšanās (pētniecība un kosmoss)
- 07.12. Eurogrupa un 08.12. Ekonomikas un finanšu lietu ministru padome
- 10.12. Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padome
- 11.12. Ārlietu padome
- 12.12. Vispārējo lietu padome
- 14.-15.12. Eiropadome
- 18.12. Vides padome
- 19.12. Transporta, telekomunikāciju un enerģētikas padome (enerģētika)
- 22.01. Ārlietu padome
- 22.01-23.01. Lauksaimniecības un zivsaimniecības ministru padome
- 23.01. Neformālā tirdzniecības ministru tikšanās
- 24.01.-26.01. Neformālā iekšlietu un tieslietu ministru tikšanās

2. EK politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

2.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (47.-51. nedēļa)

Ziņo: Ārlietu ministrija

3. Valsts valodas centra tulkošanas plānu apstiprināšana 2024. gada I ceturksnim (starpautisko tiesību aktu tulkojumiem) un I pusgadam (Latvijas Republikas tiesību aktu tulkojumiem)

Ziņo: Valsts valodas centrs

4. Dažādi.

4.1. Par loģistiku Beļģijas prezidentūrā

Ziņo: Ārlietu ministrija

4.2. Latvijas dalības ES divdesmitgades atzīmēšana

4.2.1. Par Ārlietu ministrijas organizēto konferenci par atskatu uz Latvijas dalības ES un NATO divdesmitgadi

Ziņo: Ārlietu ministrija

4.2.2. Par vizuālajiem materiāliem saistībā ar ieguvumiem no dalības ES

Ziņo: Ārlietu ministrija

Sēdi vada: I. Levrence, Ārlietu ministrijas valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

Sēdes locekļi:

Z. Sergejeva, Aizsardzības ministrija
Z. Liepiņa, Ekonomikas ministrija
I. Irbe, Finanšu ministrija
K. Āboliņš, Iekšlietu ministrija
A. Vahere-Abražune, Izglītības un zinātnes ministrija
I. Prūse, Klimata un enerģētikas ministrija
S. Catlaka, Kultūras ministrija
I. Tāre, Labklājības ministrija
E. Šimiņa-Neverovska, Satiksmes ministrija
E. Nagle, Satiksmes ministrija
K. Pommere, Tieslietu ministrija
E. Bērziņa, Veselības ministrija
M. Klismets, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
A. Zaļepska, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
I. Baļčūne, Zemkopības ministrija
M. Šimane, Valsts kanceleja
M. Zondaks, Latvijas Banka

Klātesošie:

Ārlietu ministrija: J. Bērziņš, Z. Rožkalne, I. Sergeiceva, D. Putniņa, L. Krūmiņa, S. Ļuļēna, A. P. Grasmane, A. E. Maļinovska, E. Kuriga.

Citas iestādes: S. Purva, D. Naunikas, Saeimas Eiropas lietu komisija, M. Baltiņš, Valsts valodas centrs, S. Sējēja, Latvijas Darba devēju konfederācija, M. M. Lūse, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome.

1. Padomes, kas notikušas kopš iepriekšējās VAS

1.1. Par 2024. gada 22. janvāra Ārlietu padomi

Ziņo: ĀM/ D. Krieva

ĀM informē, ka decembra Eiropadomē netika pieņemti būtiski lēmumi par finansiālo un militāro atbalstu Ukrainai, janvāra padomē arī netika pieņemti konkrēti lēmumi, diskusiju pārnēsot uz 1. februāra ārkārtas Eiropadomi. Izskanēja kopīga izpratne par steidzamā atbalsta Ukrainai nepieciešamību un ka 1. februāra ārkārtas Eiropadomē būtu jāvienojas gan par Ukrainas instrumentu 50 mljrd. EUR apmērā, gan par militāro atbalstu, izveidojot Ukrainas atbalsta fondu. Diskusijā ministriem uz brīdi tiešsaistē pievienojās Ukrainas ārlietu ministrs D. Kuleba, kurš novērtēja Eiropadomes decembra lēmumu par iestāšanās sarunu uzsākšanu un aicināja ES turpināt nepieciešamo atbalstu kara laikā un cita veida atbalstu. Latvija norādīja uz turpmākas militārās palīdzības Ukrainai steidzamību. Otrs Ārlietu padomes ikmēneša temats ir Tuvie Austrumi. Fokusā – apturēt konflikta izplešanos. Ministriem bija tikšanās ar Izraēlas, Palestīnas, kā arī Ēģiptes, Saūda Arābijas, Jordānijas ārlietu ministriem un Arābu valstu līgas ģenerālsekretāru, kas ļāva ES ministriem uzklaut visu pušu viedokli par konflikta risinājuma izredzēm. Plānos paliek divu valstu risinājums.

1.2. Par 2023. gada 12. decembra un 2024. gada 29. janvāra Vispārējo lietu padomes sanāksmēm

Ziņo: ĀM/ Z. Rožkalne

ĀM ziņo, ka decembra sanāksmē akcentējami divi jautājumi. Pirmkārt, tika noslēgts darbs pie

tiesiskuma dialoga izvērtējuma. Prezidentūras vadībā tika sagatavoti secinājumi. Tā kā Ungārija un Polija nevarēja tos atbalstīt, tie tika pieņemti kā Prezidentūras nevis Padomes secinājumi. Šobrīd Polija ir paudusi vēlmi pievienoties secinājumiem, ņemot vērā, ka darbu ir uzsākusi jauna valdība, kura pauž apņemšanos aktīvi strādāt, lai atjaunotu likuma varu Polijā. Polija savas prezidentūras laikā 2025. gada pirmajā pusē plāno īpaši akcentēt pilsoniskās sabiedrības lomu tiesiskuma stiprināšanā, kas atbilst arī Latvijas interesēm.

ĀM pateicas ministrijām/iestādēm par kvalitatīvo ieguldījumu gada sākumā, atbildot uz Eiropas Komisijas anketu ikgadējā ziņojuma par tiesiskumu sagatavošanas kontekstā. Gatavosimies arī diskusijai VLP 21.maijā par tiesiskuma situāciju Latvijā.

Otrkārt, attiecībā uz ES nākotnes un pielāgošanās jautājumiem Spānijas prezidentūra veica pusgadā paveiktā darba kopsavilkumu. Turpmākajos mēnešos tiks gatavota ceļa karte tālākajam darbam; to plānots apstiprināt šovasar. Tīkmēr ir nojausama dalībvalstu vēlme pielāgošanās diskusijās sākt ar politiku pielāgošanu un budžeta jautājumiem un atstāt institucionālos jautājumus pēc tam. Šobrīd Eiropas Komisija gatavo ieguldījumu, lai būtu ietekmes novērtējums. Pirmais solis ir 27.febrārī gaidāmā komunikācija par politiku pārskatu un pielāgošanās vajadzībām. Nākamā MFF priekšlikuma publikācija gaidāma 2025.gadā. ĀM atgādina, ka tiek veidota darba grupa, kura uzsāks darbu, apskatot politiku pielāgošanas jautājumus, un tiks izstrādāta pozīcija.

29. janvāra VLP jautājumi, kuri varētu būt aktuālākie ministrijām ir šādi. Pirmkārt, orientācijas debate par direktīvas priekšlikumu, kas paredz padarīt trešo valstu interešu pārstāvību caurskatāmāku likumdošanas veidošanas procesos. Pilsoniskā sabiedrība paudusi bažas par priekšlikuma negatīvo ietekmi uz pilsonisko sabiedrību. Sagaidām, ka tuvākajā laikā tiks sadalīta atbildība šajā jautājumā. Paldies TM un VK par sadarbību materiālu tapšanā.

Otrkārt, notika diskusija par Vācijas un Slovēnijas priekšlikumu, kuram pievienojās arī citas dalībvalstis, tostarp Latvija, par izmaiņām ES paplašināšanās procesa metodoloģijā, paredzot dažus lēmumus, kas ir starp ES paplašināšanās sarunu atvēršanu un slēgšanu, pieņemt ar kvalificētā vairākuma balsojumu. Diskusijā attiecībā uz priekšlikumu iezīmējās, ka daļa valstu to atbalsta, bet daļa valstu tomēr vēlas saglabāt līdzšinējo pieeju - vienbalstību.

1.3. Par 2023. gada 14.-15. decembra Eiropadomi

Ziņo: ĀM/ J. Bērziņš

ĀM informē, ka attiecībā par paplašināšanos tika pieņemts vienprātīgs lēmums uzsākt pievienošanās sarunas ar Ukrainu un Moldovu, kā arī piešķirt ES kandidātvalsts statusu Gruzijai. Lēmums par sarunu uzsākšanu ar Ukrainu tika pieņemts vienprātībā starp 26 dalībvalstīm, V. Orbānam izejot no sanāksmes telpas. Nolemts, ka ar Bosniju un Hercegovinu tiks uzsāktas pievienošanās sarunas pēc pietiekamas kritēriju izpildes un ka pie šī jautājuma līderi atgriezīsies marta Eiropadomē. Daudzgaļu budžeta pārskata jautājumā 26 dalībvalstis vienojās, bet gala lēmuma pieņemšana tika atlikta. Vienošanās paredz 50 mljrd. eiro Ukrainai, 9,6 mljrd. eiro migrācijai un ārējiem izaicinājumiem, 1,5 mljrd. eiro Eiropas Aizsardzības fondam, kā arī 2 mljrd. eiro NextGenEU procentu maksājumiem. Ungārija nepiekrīt "jaunai" naudai Ukrainai un finansējumam NextGenEU procentu maksājumu segšanai. Diskusijas tiks turpinātas ārkārtas Eiropadomē 1. februārī.

1.4. Citas padomes

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

Izsakās: ZM/ I. Baļčūne

ĀM aicina pastāstīt par diskusiju Lauksaimniecības padomē attiecībā uz Krievijas graudiem.

ZM ziņo, ka jautājumu sāka aktualizēt oktobrī saistībā ar Latvijas zemnieku grūtībām eksportēt bloķētās infrastruktūras dēļ. Tāpat Krievijas graudu cena pazemina kopējo graudu cenu. Mūsu produkcija, kas ievēro visas noteiktās prasības, ir dārgāka un nav konkurētspējīga ar Krievijas produkciju, tiekot izspiestai no tirgiem. Noticis darbs dažādos līmeņos, t.sk. ar ostu un transporta jomas pārstāvjiem. Janvāra padomē Latvija ierosināja diskutēt lauksaimniecības ministru līmenī par graudiem kā vienu no sankciju objektiem. Atbalsts saņemts no Baltijas valstīm un Skandināvijas. Jautājumam ir dažādi aspekti.

Nolemj:

1.6. Pieņemt zināšanai ministriju sniegto informāciju un VAS dalībnieku komentārus.

2. EK politikas dokumenti par ES tiesību aktu projektiem

2.1. Sistēmā ESVIS-L saskaņoto COM tabulu apstiprināšana (47.-51. nedēļa).

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

ĀM informē, ka 47.-51. nedēļā saskaņoti 125 priekšlikumi. Par diviem dokumentiem (Priekšlikums direktīvai par kopējiem pārredzamības standartiem iekšējā tirgū tiem interešu pārstāvjiem, kas darbojas trešo valstu vārdā un Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par demokrātijas aizsardzību) nav izdevies vienoties. ĀM ir iesniegusi informatīvos ziņojumus atbildību sadalījuma izskatīšanai Valsts sekretāru sanāksmē 8. februārī.

Nolemj:

2.1.1. Apstiprināt kompetenču sadali par 2023.g. 47.-51. nedēļas tiesību aktu projektiem

COM 47. nedēļa (20.11.2023. līdz 26.11.2023.) saskaņota ESVIS-L sistēmā 15.12.2023.

COM 48. nedēļa (27.11.2023. līdz 03.12.2023.) saskaņota ESVIS-L sistēmā 22.12.2023.

COM 49. nedēļa (04.12.2023. līdz 10.12.2023.) saskaņota ESVIS-L sistēmā 29.12.2023.

COM 50. nedēļa (11.12.2023. līdz 17.12.2023.) saskaņota ESVIS-L sistēmā 05.01.2024.

COM 51. nedēļa (18.12.2023. līdz 24.12.2023.) saskaņota ESVIS-L sistēmā 12.01.2024.,

izņemot 50. nedēļas COM(2023)630 un COM(2023)637.

3. Valsts valodas centra tulkošanas plānu apstiprināšana 2024. gada I ceturksnim starptautisko tiesību aktu tulkojumiem un I pusgadam Latvijas Republikas tiesību aktu tulkojumiem

Ziņo: VVC/ M. Baltiņš

VVC vērš uzmanību uz ministriju tendenci vēlu iesniegt konvenciju sarakstus tulkošanai. Tādējādi tulkošana jāveic steidzamā kārtā. Lūdz par ārpus plāna tulkojumiem savlaicīgi sazināties ar VVC.

Nolemj:

3.1. Apstiprināt Valsts valodas centra tulkošanas plānu 2024. gada I ceturksnim starptautisko tiesību aktu tulkojumiem un I pusgadam Latvijas Republikas tiesību aktu tulkojumiem.

4. Dažādi

4.1. Par loģistiku Beļģijas prezidentūrā

Ziņo: ĀM/ J. Bērziņš

Izsakās: SM/ E. Šimiņa-Neverovska, EM/ Z. Liepiņa, TM/ K. Pommere, LM/ I. Tāre

ĀM ziņo, ka janvāra sākumā izsūtīja ministrijām informatīvu e-pastu. Būtiskākais ir, ka Beļģijas prezidentūra nenodrošinās transportu neformālajiem pasākumiem uz/no pasākuma vietas. Par to ir jārūpējas pašām delegācijām. Ieteikums izmantot sabiedriskā transporta iespējas. Latvijas vēstniecībai Beļģijā nav autovadītāja, savukārt Latvijas pārstāvniecībai ES iespēja delegāciju atbalstīt ar mašīnu/šoferi būtu tikai gadījumos, ja transports/šoferis noteiktajā laikā netiek izmantots pārstāvniecības vajadzību nodrošināšanai. Vēstniecība Beļģijā ir koordinējošā iestāde ar transportu saistītajiem jautājumiem neformālajiem prezidentūras pasākumiem. Lūgums ministriju atbildīgajiem par delegācijas reģistrēšanu pasākumam un viesnīcu izvēli pirms neformālajiem pasākumiem sazināties ar Latvijas vēstniecību un informēt par ministrijas kontaktpersonu plānotajai sanāksmei un atbildīgo par reģistrāciju prezidentūras pasākumu portālā. Pirms katras neformālās sanāksmes Beļģijas prezidentūra nozīmēs delegācijas *Liaison Officer* (sadarbības koordinators), kurš tālāk kontaktēsies caur vēstniecību. SM jautā, vai noteikti jāinformē par ministriju nozīmēto reģistrācijas personu Beļģijas prezidentūra caur vēstniecību, ņemot vērā, ka prezidentūra izplata ielūgumu un aicina reģistrēties un nozīmēt reģistrācijas personu pa tiešo.

ĀM paskaidro, ka koordinators sazināsies vispirms ar vēstniecību, viņam var nebūt redzama informācija prezidentūras reģistros.

EM norāda, ka koordinatora loma ir pakārtota, ja delegācijai jābrauc ar sabiedrisko transportu. Tādā gadījumā ieejas caurlaides var saņemt reģistrējoties.

TM komentē, ka caurlaides var tikt izsniegtas jau viesnīcā.

ĀM, SM, TM, LM pārrunā ierašanās attālumus uz pasākumiem Beļģijas prezidentūrā un transporta iespējas.

Nolemj:

4.1.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju un VAS dalībnieku komentārus.

4.2. Latvijas dalības ES divdesmitgades atzīmēšana

4.2.1. Par Ārlietu ministrijas organizēto konferenci par atskatu uz Latvijas dalības ES un NATO divdesmitgadi

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

Izsakās: TM/ K. Pommere, ĀM/ J. Bērziņš, SM/ E. Šimiņa-Neverovska, VK/ M. Sīmane, LDDK/ S. Sējēja, LM/ I. Tāre

ĀM informē, ka 2024. gada 22. martā plāno rīkot konferenci Ārlietu ministrijas telpās ar mērķi atskatīties uz iegūto pieredzi ES un NATO šajos 20 gados un svarīgākajiem notikumiem, lai sniegtu šī perioda izvērtējumu. Konferences pirmā daļā par ES jautājumiem plānots pievērsties tādiem notikumiem kā Latvijas pievienošanās ES vienotajam tirgum, Latvijas pievienošanās Šengenas zonai, Eiro ieviešana Latvijā un darba tirgus ES pakāpeniskā atvēršana. Konferencē klātienē būs iespēja piedalīties ap 100 dalībniekiem. Tiek apsvērta attālinātā dalība un videoieraksta veikšana. Ar šo konferenci Ārlietu ministrija atklās divdesmitgades ES un NATO pasākumus, tostarp tiks atklāti Ārlietu ministrijas un nozaru ministriju sagatavotie vizuālie materiāli ar būtiskākajiem vēstījumiem par ieguvumiem no dalības ES. Aicina VAS dalībniekus iesniegt idejas par potenciālajiem konferences runātājiem, kuri nedrīkst būt politiķi, ņemot vērā Eiropas Parlamenta vēlēšanu kampaņu. Bieži sastopamies, ka par ES jautājumiem uzstājas vieni un tie paši runātāji.

TM jautā par konferences mērķauditoriju. No tā atkarīgs, kam jābūt runātājiem.

ĀM atbild, ka tie būtu sabiedriskās domas veidotāji, ES informācijas sniedzēji, domnīcu pārstāvji, žurnālisti, cilvēki, kuri var pavairot mūsu vēstījumu. Vēlamies, lai konference tematiski attiektos uz dažādu nozaru jomām.

SM jautā, vai jāizvirza arī citas tēmas.

ĀM atbild, ka to neizslēdz.

VK ierosina kā runātāju Eiropas integrācijas biroja vadītāju.

LDDK piedāvā nominēt kādu pārstāvi, kas runātu par ES ietekmi uz uzņēmējdarbības attīstību.

LM informē, ka 23.05., atzīmējot divdesmitgadi, plāno starptautisku Eiropas Darba iestādes pasākumu.

ĀM aicina līdz nedēļas beigām ierosināt runātājus, lai paplašinātu tradicionālo auditoriju un padarītu vēstījumus dzirdamus publiskajā telpā.

Nolemj:

4.2.1.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju un VAS dalībnieku komentārus. VAS dalībniekiem sniegt ieteikumus attiecībā uz konferenci līdz 2. februārim.

4.2.2. Par vizuālajiem materiāliem saistībā ar ieguvumiem no dalības ES

Ziņo: ĀM/ I. Levrence

Izsakās: EM/ Z. Liepiņa, SELK/ S. Purva, SM/ E. Šimiņa-Neverovska, ĀM/ J. Bērziņš, TM/ K. Pommere, VK/ M. Sīmane, LM/ I. Tāre

ĀM ziņo, ka plānots izplatīt vienota vizuāla noformējuma infografikas par Latvijas ieguvumiem no dalības ES. Pateicas ministrijām, kas atsaukušās uz aicinājumu un iesūtījušas koncentrētus vēstījumus nozaru kompetences jomās. Apkopojot idejas, plānots nonākt pie trīs īsiem, kodolīgi formulētiem ieguvumiem no katras nozaru ministrijas. Tuvākajā laikā nosūtīsim nozaru ministrijām saskaņošanai vēstījumu projektus. Gaidām vēstījumus arī no ministrijām, kas vēl nav atsūtījušas. Galvenais ir spēt informēt sabiedrību, vienkāršu cilvēku par ieguvumiem.

EM dalās ar pieredzi, ka, gatavojot vēstījumus, bijusi sajūta, ka tie pārsniedz nozares robežas. Ieguvumi ir plašāki, kā tikai vienas ministrijas darbības jomā. Būtu labi veidot horizontālus vēstījumus.

SELK, SM, TM jautā, kad vēstījumi tiks izplatīti saskaņošanai. Vai izplatīšanas datums piesaistīts konferencei? Kā tiks noformēti vizuāli?

ĀM atbild, ka konference būs pirmā, kad publiski sāks izplatīt vēstījumus. Noformējums būs infografiku formā pēc Finanšu ministrijas izmantotā parauga par budžetu.

SM un VK interesējas par vēstījumu saskaņošanas veidu, vai VAS vai caur komunikatoriem.

ĀM domā, ka var abējādi.

SELK norāda, ka būtu vērtīgi saņemt vēstījumus pirms konferences, kas ir 08.04.

EM, SM, LM un ĀM pārrunā, vai var skatīties arī, kādi zaudējumi būtu, ja Latvija nebūtu iestājusies ES. Tāpat vienā kontekstā ieguvumi var citā kontekstā izskatīties būt zaudējumi.

Nolemj:

4.2.2.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju un VAS locekļu komentārus.

4.2.3. Par MK rīkojumu par aģentūrām

Ziņo: ĀM/ Z. Rožkalne

Izsakās: SM/ E. Šimiņa-Neverovska, ĀM/ J. Bērziņš

SM interesējas, kāda ir situācija ar rīkojuma par aģentūrām gatavošanu. Vai saskaņošanā TAP portālā visas ministrijas tiks ietvertas automātiski atzinuma sniegšanai?

ĀM atbild, ka ir apkopota visa informācija. Ņemot vērā lielo izmaiņu daudzumu, tiks veidots jauns rīkojums, nevis izdarīti grozījumi vecajā rīkojumā. Pašlaik norit darbs pie pavadošajiem dokumentiem. Esam iekļāvuši visas zināmās ES aģentūras, arī tādas, par kurām ministrijas mūs nebija informējušas. Lūdzam pievērst uzmanību / pārbaudīt aģentūru likumdošanas pamatu.

Tuvākajā laikā tiks ievietots TAP un nosūtīts saskaņošanai. Saskaņošana nebūs steidzama.

Nolemj:

4.2.3.1. Pieņemt zināšanai sniegto informāciju un VAS locekļu komentārus.

VAS protokols saskaņots elektroniski ESVIS-L sistēmā 2024. gada. 5. februārī.

Ārlietu ministrijas Valsts sekretāra vietniece Eiropas lietās

I. Levrence

Protokolēja A. Caune

Ārlietu ministrijas Vispārējo un institucionālo lietu nodaļas otrā sekretāre, tel. 67015966